

Journal of Nursing Science Chulalongkorn University (วารสารพยาบาลศาสตร์)

Volume 4 | Issue 1

Article 10

1992-04-01

บทกวี : พยาบาล : ผู้คุ้มครองผู้รับบริการ

จินตนา ภูมิพันธ์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuns>



Part of the [Nursing Commons](#)

Recommended Citation

ภูมิพันธ์, จินตนา (1992) "บทกวี : พยาบาล : ผู้คุ้มครองผู้รับบริการ," *Journal of Nursing Science Chulalongkorn University (วารสารพยาบาลศาสตร์)*: Vol. 4: Iss. 1, Article 10.

DOI: 10.58837/CHULA.CUNS.4.1.10

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuns/vol4/iss1/10>

This Miscellaneous is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Nursing Science Chulalongkorn University (วารสารพยาบาลศาสตร์) by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทกวี

พยาบาล : ผู้คุ้มครองผู้รับบริการ

จินตนา ยูนิพันธุ์

บทบาทของพยาบาลนั้นมิได้จำกัดอยู่แต่เป็นผู้ช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยเท่านั้น แต่ยังต้องมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ที่ป้องกัน คุ้มครองผู้ป่วยหรือผู้รับบริการพยาบาลด้วย

พยาบาลในฐานะผู้คุ้มครอง (Nurse as an Advocate)

ผู้คุ้มครอง หมายถึง ผู้ที่กระทำการใด ๆ ร่วมกับบุคคลหรือกระทำการใด ๆ ในฐานะผู้แทนของบุคคลหรือระบบเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในระบบนั้น หรือทำให้สุขภาพอนามัยของผู้นั้นดีขึ้น

พยาบาลในฐานะผู้คุ้มครอง หมายถึง พยาบาลที่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้สวัสดิภาพของผู้เข้ามารับบริการ และกระทำการใด ๆ เพื่อยกสถานะของวิชาชีพ

แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทในฐานะผู้คุ้มครอง เป็นความคิดที่เป็นแนวทางให้พยาบาลมีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานที่ค่อนข้างจะเด่นชัด และมุ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีในระบบการให้บริการสุขภาพอนามัย

นอกจากนี้ บทบาทของพยาบาลในฐานะผู้คุ้มครองยังครอบคลุมถึงความคิดที่ว่าพยาบาลต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการกระทำของตน ไม่ใช่ทำงานให้เสร็จตาม routine อย่างเดียว แต่ต้องทราบความก้าวหน้าของการรักษา ความต้องการของผู้ป่วย ทั้งร่างกายและจิตใจได้ตลอดเวลา

สถานการณ์ที่ผู้รับบริการต้องการคุ้มครอง

1. ผู้รับบริการมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพที่ยังไม่ทราบแน่นอน หรือรักษามาแล้วหลายวิธี แต่อาการของโรคก็ยังไม่ทุเลา
2. ผู้รับบริการไม่เข้าใจหรือไม่ทราบว่า จะคาดหวังอะไรจากการบริการสุขภาพที่มีอยู่
3. ผู้รับบริการไม่เข้าใจหรือไม่ทราบว่า ใครจะเต็มใจช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของเขา
4. ผู้รับบริการรุนแรง สับสนในกฎข้อบังคับที่สลับซับซ้อนของระบบราชการ
5. ผู้รับบริการได้รับการดูแลไม่ทั่วถึง ไม่ปลอดภัย เนื่องจากไม่มีบุคลากรทางสุขภาพที่มีความสามารถเพียงพอมาให้บริการ

6. ผู้รับบริการไม่เข้าใจ หรือไม่ทราบว่าตนเองมีสิทธิในฐานะผู้รับบริการทางสุขภาพอย่างไร

ความหมายของสิทธิ (Right)

สิทธิ คือความชอบธรรมในการเป็น การอยู่ และการมี รวมทั้งในการที่จะเป็น จะอยู่ และจะมีต่อไปในโลกของสิ่งมีชีวิต หรือสิ่งที่มีมนุษย์พึงมี ในฐานะที่เป็นมนุษย์ หรือข้อเรียกร้องที่สมควรได้รับ และเกิดขึ้นด้วยตัวของมันเองตามธรรมชาติ หรือได้รับการยอมรับตามกฎหมาย หรือสิ่งที่ศาลยุติธรรมบังคับใช้

สิทธิมนุษยชน (Human Right) หมายถึงสิทธิทั้งหลายซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยอารยประเทศว่าเป็นสิทธิพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของมนุษย์ ในการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ เป็นสิทธิที่มีการคุ้มครองป้องกันในทางกฎหมายเป็นพิเศษ สมกับความสำคัญของสิทธิดังกล่าว

– สิทธิในร่างกาย จะถูกยึดเป็นทาส หรือรับโทษทรมาน

- สิทธิในเคหสถาน
- สิทธิในการเลือกประกอบอาชีพ
- สิทธิในการพูด

สิทธิทางกฎหมาย (Legal Right) เป็นสิทธิที่ได้รับความคุ้มครอง โดยมีการบัญญัติไว้ในธรรมนูญการปกครอง และกฎหมายของสังคมเพื่อรับรอง และบังคับให้ทุกคนเคารพต่อสิทธิเหล่านั้นของกันและกัน

สิทธิทางธรรม (Moral Right) เป็นสิทธิที่ขึ้นอยู่กับทัศนะ ความคิดเห็นในความถูกต้อง ดีงาม ความเป็นธรรม หรือความยุติธรรมของมนุษย์ ทั้งที่เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของชีวิตและสิทธิประกอบอื่น ๆ อันเป็นผลมาจากอารยธรรม และระบบสังคม

– ไม่หวั่นหวาดหรือปฏิบัติตัวต่อผู้รับบริการอย่างไร้คุณธรรม

– ไม่ถูกรบกวน แทรกสอดโดยพลการ ไม่มีเหตุผลสมควรในความเป็นอยู่ส่วนตัว ครอบครัว เคหสถานหรือในการสื่อสาร

– ความเป็นมารดาและเด็ก เป็นระยะที่ต้องได้รับการดูแลและช่วยเหลือเป็นพิเศษ พึงได้รับความคุ้มครองจากสังคม

พยาบาลจะต้องคุ้มครองใครบ้าง

1. ผู้ที่ขอรับ ให้พยาบาลคุ้มครอง
2. ผู้ไร้สติ
3. ผู้ที่ไม่สามารถตัดสินใจเองได้เนื่องจาก
 - ระดับสติภาวะ
 - ระดับการตื่นตัว รู้ตัว
 - พิกัด ไม่สามารถเข้าใจถึงสภาพ

ของตนเอง

4. คุ้มครองวิชาชีพพยาบาล
 - รับรู้ และตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาล
 - แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ที่มีผลต่อตัวพยาบาลเองและต่อวิชาชีพ
 - ร่วมในกิจกรรมของชุมชน เพื่อประกาศคุณภาพของวิชาชีพ

กิจกรรมที่พยาบาลควรปฏิบัติ ในบทบาทของผู้คุ้มครอง

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการ
2. ให้ความรู้แก่ผู้รับบริการเกี่ยวกับสิทธิของเขาในฐานะผู้รับบริการควรจะได้รับ และช่วยหาทางให้เขาได้ใช้สิทธิเหล่านั้น
3. จัดหาทรัพยากรเท่าที่จะทำได้ เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้รับบริการ และให้

โอกาสผู้รับบริการได้มีสิทธิเลือกจะทำอย่างไร
เกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตนเอง

4. พยาบาลต้องเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ

ครอบครัว แพทย์ พยาบาลได้ปรึกษาหารือกัน

5. สำนึกถึงความรับผิดชอบของวิชาชีพที่มี
ต่อประชาชนผู้รับบริการ

ผลดีและผลเสียของการปฏิบัติในฐานะผู้คุ้มครอง

ผลดี

1. ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้มากกว่า
2. ผู้รับบริการจะให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลมากขึ้น
3. การติดต่อประสานงานระหว่างแพทย์ พยาบาล ผู้ป่วย และญาติดีขึ้น
4. ผู้รับบริการและผู้ให้บริการร่วมกันรับผิดชอบในการกระทำทุกอย่าง

ผลเสีย

1. เสียเวลาและพลังงานในการให้ข้อมูลแก่ผู้เข้ารับบริการ
2. ต้องมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานประจำ
3. มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนของสัมพันธภาพของสมาชิกในทีม
4. อำนาจในการตัดสินใจของพยาบาลน้อยลง
5. ความขัดแย้งระหว่างสมาชิกของทีมสุขภาพอาจจะเกิดขึ้นได้

การปฏิบัติของพยาบาลในบทบาทของการเป็นผู้คุ้มครองเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานการพยาบาล เนื่องจากมีการประสานงานกับบุคคลทุกฝ่ายเป็นไปด้วยดี มีความร่วมมือร่วมใจกันทำงาน ร่วมใจกันแก้ไขปัญหา รับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การพยาบาลได้ปฏิบัติตนเป็นผู้คุ้มครองผู้รับบริการแล้ว จะก่อให้เกิดความพอใจในผู้ที่เข้ามารับบริการ และผลที่ตามมาคือวิชาชีพพยาบาลเป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น อันจะเป็นแนวทางให้สังคมประจักษ์ในเอกลักษณ์ของวิชาชีพพยาบาล

The Patient's Bill of Rights

1. ผู้ป่วยจะได้รับสิทธิในการตัดสินใจ และได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี

2. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวินิจฉัย การรักษา การพยากรณ์โรคของตนด้วยภาษา และถ้อยคำที่ผู้ป่วยสามารถเข้าใจได้

3. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลที่จำเป็น เพื่อการยินยอมอนุญาตให้ใช้วิธีการ และ/หรือการรักษา นั้น ๆ ได้ (ยกเว้นกรณีฉุกเฉิน) และผู้ป่วยมีสิทธิที่จะรู้ชื่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาพยาบาล

4. ผู้ป่วยมีสิทธิปฏิเสธการรักษาในขอบเขตของกฎหมายและแพทย์จะต้องบอกผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิเสธการรักษา

5. ผู้ป่วยมีสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโปรแกรมของการรักษา การนำเรื่องต่างๆ ของผู้ป่วยไปอภิปราย ถกเถียงกัน ต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ป่วยก่อน

6. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะคาดหวังว่าการติดต่อและบันทึกต่าง ๆ เกี่ยวกับของผู้ป่วยจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

7. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะคาดหวังว่าโรงพยาบาลจะรับผิดชอบต่อการให้บริการ

8. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูล และความรู้ในการปฏิบัติตนทั้งขณะอยู่ในโรงพยาบาลและที่บ้าน

9. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับคำชี้แจง ถ้า

โรงพยาบาลมีจุดมุ่งหมายที่จะนำผู้ป่วยเข้าร่วมในการทดลองด้านการรักษาพยาบาล และมีสิทธิที่จะปฏิเสธการเข้ามีส่วนร่วมในโครงการวิจัยได้

10. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะทราบเหตุผลในการดูแลอย่างต่อเนื่อง

11. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะตรวจสอบค่ารักษาพยาบาลของตน

12. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะรู้กฎระเบียบของโรงพยาบาล